

Анна Вікторівна ДАНИЛОВА

старший викладач, Хмельницький університет управління та права імені Леоніда Юзькова

ORCID: <https://orcid.org/0000-0003-0744-5523>

e-mail: a_danilova@univer.km.ua

ПРОБЛЕМИ ЗАСТОСУВАННЯ САНКЦІЇ ЗА СТАТТЕЮ 325 КРИМІНАЛЬНОГО КОДЕКСУ УКРАЇНИ: ПЕРСПЕКТИВИ В СУЧАСНІЙ СУДОВІЙ ПРАКТИЦІ

У статті досліджено проблеми застосування санкції за ст. 325 Кримінального кодексу України (ККУ) у сучасній судовій практиці. Проаналізовано нормативні зміни під час дії карантину COVID-19 та їх темпоральні наслідки, що зумовили неоднозначність правозастосування. Розглянуто особливості призначення штрафу, пробаційного нагляду, відсутність додаткових покарань. Зроблено висновок про необхідність викладення ст. 325 ККУ в новій редакції задля забезпечення правової визначеності та ефективної протидії порушенням у сфері громадського здоров'я.

Ключові слова: кримінальна відповідальність, ст. 325 Кримінального кодексу України, санкція, судова практика, пробаційний нагляд, особливо небезпечні інфекційні хвороби, COVID-

ВСТУП

Проблематика кримінально-правової охорони громадського здоров'я набуває особливої актуальності в умовах глобальних епідеміологічних викликів. Ст. 325 Кримінального кодексу України (ККУ), що передбачає відповідальність за порушення санітарних правил і норм, впродовж останніх років неодноразово зазнавала змін, зумовлених запровадженням карантинних заходів у зв'язку з COVID-19. Часті редакційні зміни та темпоральні особливості дії цієї норми спричинили колізії у правозастосуванні, породили дискусії про легітимність санкції та викликали потребу у науковому аналізі її ефективності. Водночас судова практика засвідчує домінування мінімальних штрафних санкцій, відсутність застосування окремих видів покарань і невідповідність пробаційних програм специфіці необережних кримінальних правопорушень.

МЕТА статті – комплексне дослідження проблем застосування санкції за ст. 325 ККУ у сучасній судовій практиці, виявлення нормативних і темпоральних прогалин, оцінювання пропорційності призначуваних покарань суспільній небезпеці правопорушень, а також формулювання пропозицій із вдосконалення чинної редакції статті.

МЕТОДИ ДОСЛІДЖЕННЯ

У статті застосовано сукупність загальнонаукових і спеціально-правових методів. Метод системного аналізу застосовано для з'ясування внутрішньої логіки законодавчих змін та їх наслідків для правозастосування. Порівняльно-правовий метод дав змогу зіставити редакції ст. 325 ККУ та оцінити відповідність санкцій загальним принципам кримінальної відповідальності. Формально-юридичний метод використано для дослідження темпоральної дії законів у часі та легітимності їх застосування судами. Статистичний та емпіричний аналіз судової практики сприяв узагальненню тенденцій призначення покарань. Догматичний метод забезпечив розкриття сутності санкції у контексті доктринальних положень кримінального права.

РЕЗУЛЬТАТИ

Найбільш дискусійним питанням застосування ст. 325

ККУ є санкція цієї норми, яка з початку введення карантину зазнавала змін тричі:

1. Закон України (ЗУ) «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України, спрямованих на запобігання виникненню і поширенню коронавірусної хвороби (COVID-19)» № 530-IX від 17.03.2020 р. (далі – ЗУ № 530-IX від 17.03.2020 р.) [1], яким ст. 325 ККУ викладено в новій редакції. Водночас таке формулювання виглядало надмірним, оскільки фактично зміни торкнулися лише санкції статті, зокрема в частині збільшення розміру штрафу.

2. ЗУ «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України, спрямованих на забезпечення додаткових соціальних та економічних гарантій у зв'язку з поширенням коронавірусної хвороби (COVID-19)» № 540-IX від 30.03.2020 р. [2] закріплено, що положення ЗУ № 530-IX від 17.03.2020 р., за яким ст. 325 ККУ набула нової редакції, мають тимчасову дію. Зокрема, вони застосовувалися виключно протягом тримісячного строку з моменту офіційного опублікування відповідного Закону.

3. ЗУ «Про внесення змін до Кримінального, Кримінального процесуального кодексів України та інших законодавчих актів України щодо удосконалення видів кримінальних покарань» № 3342-IX від 23.08.2023 р. [3] модифіковано абз. 2 ч. 1 ст. 325 ККУ. В результаті арешт як вид кримінального покарання замінено на пробаційний нагляд строком до трьох років.

Відповідно ЗУ № 540-IX від 30.03.2020 р. встановив строкову дію редакції ст. 325, яку викладено ЗУ № 530-IX виключно впродовж трьох місяців з моменту опублікування цього Закону, тобто з 17.03.2020 р. (з моменту опублікування в офіційному виданні «Голос України»). Дію ст. 325 ККУ в редакції ЗУ № 530-IX припинено 18.06.2020 р. Однак на сайті Верховної Ради України (ВРУ) досліджувану норму й досі відображено в ред. ЗУ № 530-IX від 17.03.2020 р. з подальшими змінами. Судова практика після 18.06.2020 р. свідчить, що суди призначали покарання засудженим у межах санкції ч. 1 ст. 325 ККУ в редакції Закону № 530-IX.

Темпоральним проблемам дії відповідної норми у часі присвячено чимало досліджень, зокрема потрібно виділити праці В.О. Гацелюка [4], З.А. Загинеї-Заболотенко [5], Т.І. Нікіфорової [10], А.А. Вознюка, С.С. Чер-

нявського [11] та С.О. Мазепи [12]. Усі автори прийшли до одностайної думки, що застосування санкції ч. 1 ст. 325 ККУ в редакції ЗУ № 530-IX від 17.03.2020 р. із подальшими змінами є нелегітимним. В.О. Гацелюк, а також З.А. Загинеї-Заболотенко та В.М. Мельник, провівши ретельне дослідження нормативно-правових актів та доктринальних положень стосовно дії нормативно-правових актів у часі, прийшли до висновку, що ЗУ № 530-IX від 17.03.2020 р. втратив чинність 18.06.2020 р., проте визнання таким, що втратив чинність, нормативного акта чи його скасування не поновлює дію актів, які ним скасовано або визнано такими, що втратили чинність. Тобто припинення дії ст. 325 ККУ в редакції ЗУ № 530-IX від 17 березня 2020 р. не поновлює дію цієї статті в його попередній редакції. Так, зроблено висновок, що ст. 325 ККУ на сьогодні не діє, а тому до неї не можуть вноситися жодні зміни і тим більше ухвалюватися вироки. Єдиним ефективним способом запобігти негативним наслідкам у правозастосовній практиці та водночас гарантувати дієву кримінально-правову протидію порушенням санітарних правил і норм, спрямованих на недопущення інфекційних захворювань і масових отруєнь, є невідкладне оновлення редакції ст. 325 ККУ [5, с. 523].

Аналіз практики застосування санкції ч. 1 ст. 325 ККУ свідчить про те, що суди найчастіше призначають покарання у виді штрафу в мінімальному розмірі, причому як в редакції до 17.03.2020 р., так і після. Лише в одному вирокі призначено покарання у виді обмеження волі строком на 1 рік. В єдиному вирокі за ч. 2 ст. 325 ККУ особі призначено покарання у виді позбавлення волі на 5 років. В обох цих випадках засуджених звільнено від відбування покарання з випробуванням на підставі ст. 75 ККУ [6, 7].

Переважає більшість вироків за ст. 325 ККУ винесено до порушення санітарних правил і норм, встановлених з метою запобігання масовим отруєнням (т.зв. «банкетні» справи). Притягнення до кримінальної відповідальності за ст. 325 ККУ за порушення законодавства про запобігання виникненню та поширенню ОНІХ мало місце виключно під час карантину, встановленого з метою запобігання COVID-19. За всіма цими вироками засудженим призначено покарання у виді штрафу в мінімальному розмірі [8, 9].

До 23.08.2023 р. у санкції ч. 1 ст. 325 ККУ передбачено покарання у виді арешту. Такий вид покарання не призначено жодного разу. ЗУ від 23.08.2023 р. № 3342-IX КК України доповнено покаранням у виді пробаційного нагляду, арешт набув статусу спеціального покарання, яке може бути призначено лише військовослужбовцям і в більшості санкцій замінено на пробаційний нагляд. Відповідний ЗУ набрав чинності 28.03.2024 р. За цей період пробаційний нагляд за ч. 1 ст. 325 ККУ не призначено жодного разу. Пробаційний нагляд – відносно новий вид покарання, сутністю якого є здійснення соціально-виховного впливу на особу без ізоляції від суспільства зі збереженням соціальних зв'язків особи. Соціально-виховна робота, яка здійснюється стосовно засуджених до пробаційного нагляду має на меті усунення криміногенних факторів, які призвели до вчинення особою кримінального правопорушення і які визначають ризик вчинення кримінального правопорушення повторно. Обов'язки, які може бути покладено на особу,

засуджену до пробаційного нагляду, а також затвержені пробаційні програми («Зміна прокримінального мислення», «Попередження вживання психоактивних речовин», «Подолання агресивної поведінки» «Формування життєвих навичок», «Подолання домашнього насильства»), розраховані на осіб, які вчинили умисні кримінальні правопорушення, спрямовані на виправлення соціально дезадаптованих, схильних до девіантної поведінки (які проявляють насилля, агресію, мають алкогольну / наркотичну залежність) осіб, та мають на меті формування з особи-правопорушника соціально корисного (принаймні соціально не шкідливого) члена суспільства через зміну установок, середовища перебування, ціннісних орієнтирів таких суб'єктів. Проте у разі вчинення кримінального правопорушення, передбаченого ст. 325 ККУ, мова йде про недбале ставлення особи до виконання своїх обов'язків стосовно виконання санітарних правил і норм, які здебільшого є для них професійними чи службовими, необережну форму вини до настання наслідків. Такі особи зазвичай не характеризуються девіантною поведінкою, не становлять небезпеку для суспільства поза сферою виконання відповідних обов'язків і потребують коригування свідомості саме стосовно відповідального ставлення до них. Слід зазначити, що в ККУ далеко не в усіх статтях, які передбачають відповідальність за порушення особою службових, професійних чи будь-яких інших, покладених законом обов'язків передбачено покарання у виді пробаційного нагляду, а саме лише у ст. 132, ч. 1 ст. 139, ч. 1 ст. 144, ч. 1 ст. 271, ч. 1 ст. 272, ч. 1 ст. 275, ч. 1 ст. 327 ККУ. Встановлення пробаційного нагляду в санкціях багатьох статей відбулося шляхом заміни покарання у виді арешту на пробаційний нагляд без врахування особливостей вчиненого кримінального правопорушення. Питання доцільності встановлення пробаційного нагляду в санкціях статей за необережні кримінальні правопорушення та правопорушення, пов'язані з виконанням особою, покладених на неї обов'язків є об'єктом окремого наукового дослідження. Однак, якщо таке покарання встановлено у санкціях відповідних статей, повинно бути передбачено обов'язки та програми, які враховують кримінологічну характеристику відповідних осіб та передбачають вплив на криміногенні фактори, які сприяють вчиненню відповідних кримінальних правопорушень.

Аналіз практики призначення покарання за ст. 325 ККУ свідчить, що суди часто призначають покарання на підставі угоди про визнання винуватості (у переважній більшості вироків, постановлених за кримінальні правопорушення, вчинені в період дії карантину). Стосовно врахування обставин, які пом'якшують покарання, то зазвичай суди враховують таку обставину, як щире каяття. У більшості вироків вказівки на обтяжуючі обставини немає. У вирокі Московського районного суду м. Харкова від 27.09.2021 р., постановленому за порушення карантинних обмежень, обставиною, що обтяжує покарання суд визнав вчинення злочину повторно [13]. Проте така обставина жодним способом не відобразилась на призначеному покаранні у виді штрафу в мінімальному розмірі. Обставини повторності та рецидиву не є кваліфікуючими в цьому кримінальному правопорушенні, проте обов'язково повинні встановлюватися та належно враховуватися у призначенні покарання, адже умисне систематичне невиконання особою покладених

на неї обов'язків свідчить про підвищену суспільну небезпеку особи.

Санкцією ч. 1 ст. 325 ККУ не передбачено жодного додаткового покарання. Відсутність в санкції такого виду покарання, як позбавлення права обіймати певні посади або займатися певною діяльністю стало підставою для висловлення думок стосовно загального суб'єкта такого кримінального правопорушення. Проте обов'язок виконувати санітарні правила і норми зазвичай покладається на осіб у зв'язку зі здійснюваною ними діяльністю чи займаною посадою. Тому в доктрині висловлено пропозицію доповнення санкції ч. 1 ст. 325 ККУ додатковим покаранням у виді позбавлення права обіймати певні посади або займатися певною діяльністю [10, с. 89]. Така пропозиція видається актуальною, якщо мова йде про умисне систематичне порушення санітарних правил і норм, що призвело до настання суспільно-небезпечних наслідків.

Питання посилення відповідальності за ст. 325 ККУ піднімалося і до змін, внесених 17.03.2020 р. Зокрема, редакція статті 2009 р. також спрямовано на посилення юридичної відповідальності за вчинення діянь, що внаслідок недодержання встановлених санітарних і проти-епідемічних норм та правил спричинили виникнення реальної загрози життю і здоров'ю осіб, їх загибель, масове поширення інфекційних захворювань або інші тяжкі наслідки [4, с. 88].

На сайті ВРУ стосовно змін, внесених до ст. 325 ККУ зазначено: «*зміни до ст. 325 додатково див. в Законі № 2617-VIII від 22.11.2018 р.*». Вказаним ЗУ внесено зміни до низки нормативно-правових актів, зокрема ККУ, про спрощення досудового розслідування окремих категорій кримінальних правопорушень. В санкції ч. 1 ст. 325 ККУ штраф мало бути збільшено від 2 до 5 тис. неоподатковуваних мінімумів доходів громадян та доповнено позбавленням волі на строк до трьох років. ЗУ набрав чинності 01.07.2020 р. Проте зміни до ст. 325 ККУ чинності не набрали, очевидно у зв'язку з наведеними вище темпоральними проблемами редакції відповідної норми від 17.03.2020 р.

Вважаємо, що кримінальна відповідальність за порушення санітарних правил і норм повинна бути співмірною з суспільною небезпекою діяння та з відповідальністю за порушення інших спеціальних правил, які потягли подібні наслідки. Оскільки поширення інфекційних та масових неінфекційних хвороб становить загрозу національній безпеці у сфері громадського здоров'я, а також може спричинити тілесні ушкодження різного ступеня тяжкості, санкції за ці правопорушення повинні бути співмірними із санкціями, встановленими

за кримінальні правопорушення у сфері громадської безпеки та життя і здоров'я особи, які характеризуються необережною формою вини щодо наслідків.

ВИСНОВКИ

Санкції ст. 325 КК України за період карантину та після нього зазнали численних змін, що призвело до значної правової невизначеності і темпоральних проблем застосування цієї норми в судовій практиці. Редакція цієї статті, викладена ЗУ № 530-IX від 17.03.2020 р., втратила чинність уже 18.06.2020 р., але на офіційних ресурсах її дотепер відображають як чинну, що створює підстави для нелегітимного призначення покарань на її основі.

Судова практика підтверджує, що найчастіше покарання за ст. 325 ККУ призначають у вигляді мінімального штрафу, а арешт практично не застосовувався. Запровадження з 23.08.2023 р. пробачіного нагляду замість арешту є позитивним кроком, проте цей вид покарання ще не надбав практичного застосування, а механізми його реалізації в контексті ст. 325 ККУ потребують доопрацювання та адаптації.

Особи, які вчиняють правопорушення за ст. 325 ККУ, зазвичай не є соціально небезпечними поза сферою службових обов'язків, тому застосування пробачіного нагляду вимагає врахування специфіки таких правопорушень та розроблення відповідних пробачіних програм.

Запропоноване в доктрині доповнення санкції ст. 325 ККУ додатковим покаранням у вигляді позбавлення права займати певні посади або здійснювати певну діяльність є актуальним, особливо для запобігання умисному і систематичному порушенню санітарних правил особами, відповідальними за їх дотримання.

Загалом відсутність на сьогодні чинного і зрозумілого законодавчого регулювання ст. 325 ККУ ускладнює ефективне застосування кримінальної відповідальності за порушення санітарних норм. Для подолання цих проблем необхідне термінове прийняття нової редакції статті, що враховувала б сучасні виклики в сфері охорони громадського здоров'я та відповідала б принципам співмірності покарання суспільній небезпеці діяння.

Отже, кримінальна відповідальність за порушення санітарних правил і норм повинна бути чітко унормованою, співмірною ступеню суспільної небезпеки, відповідати правилам юридичної чіткості, що, зі свого боку, неодмінно сприятиме підвищенню ефективності протидії виникненню та поширенню особливо небезпечних інфекційних хвороб в Україні.

Список використаних джерел

1. Про внесення змін до деяких законодавчих актів України, спрямованих на запобігання виникненню і поширенню коронавірусної хвороби (COVID-19): Закон України від 17.03.2020 р. № 530-IX. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/530-20#Text>
2. Про внесення змін до деяких законодавчих актів України, спрямованих на забезпечення додаткових соціальних та економічних гарантій у зв'язку з поширенням коронавірусної хвороби (COVID-19): Закон України від 30.03.2020 р. № 540-IX. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/540-20#Text>
3. Про внесення змін до Кримінального, Кримінального процесуального кодексів України та інших законодавчих актів України щодо удосконалення видів кримінальних покарань: Закон України від 23.08.2023 р. № 3342-IX. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3342-20#Text>
4. Гацелюк В.О. Криміналізація суспільно небезпечних діянь протягом дії Кримінального кодексу України 2001 року: останні сюжети на фоні загальної палітри законодавчих рішень. Київ, 2021. 228 с. URL: <https://www.osce.org/files/f/documents/a/3/504226.pdf>

5. Загине́й-Заболо́тенко З.А., Мельник В.М. Порухення санітарних правил і норм щодо запобігання інфекційним хворобам та масовим отруєнням (ст. 325 КК України): темпоральні проблеми дії у часі. *Юридичний науковий електронний журнал*. 2024. № 4. С. 521–524. URL: http://www.lsej.org.ua/4_2024/126.pdf
6. Вирок Суворовського районного суду м. Одеси у справі № 523/19719/19 від 8 жовтня 2020 року. URL: <https://reyestr.court.gov.ua/Review/92108625>
7. Вирок Франківського районного суду м. Львова у справі № 465/6894/17 від 20 березня 2017 р. URL: <https://reyestr.court.gov.ua/Review/72851305>
8. Вирок Червонозаводського районного суду м. Харкова у справі № 646/5136/20 від 09 вересня 2020 р. URL: <https://reyestr.court.gov.ua/Review/91419670>
9. Вирок Червонозаводського районного суду м. Харкова у справі № 646/2261/21 від 07 квітень 2021 р. URL: <https://reyestr.court.gov.ua/Review/96129474>
10. Нікіфорова Т.І. Заходи кримінально-правового характеру, що застосовуються за порушення санітарних правил і норм щодо запобігання інфекційним хворобам та масовим отруєнням. *Європейські перспективи*. 2024. № 2. С. 87–92. URL: https://ep.unesco-socio.in.ua/wp-content/uploads/archive/EP-2024-2/EP_2024_2_087.pdf
11. Вознюк А.А., Чернявський С.С. Порухення правил і норм щодо запобігання COVID-19: актуальні проблеми кримінальної та адміністративної відповідальності. *Юридичний часопис Національної академії внутрішніх справ*. 2020. № 1 (19). С. 8–19.
12. Мазепа С.О. Кримінальна відповідальність за порушення карантину в умовах пандемії COVID-19. *Актуальні проблеми правознавства*. 2020. Вип. 2. С. 143–149. URL: <https://dspace.wunu.edu.ua/handle/316497/38811>
13. Вирок Московського районного суду м. Харкова від 27 вересня 2021 року у справі № 643/1308/21. *Єдиний державний реєстр судових рішень*. URL: <https://reyestr.court.gov.ua/Review/99893075>

References

1. On Amendments to Certain Legislative Acts of Ukraine Aimed at Preventing the Emergence and Spread of Coronavirus Disease (COVID-19): Law of Ukraine of March 17, 2020, No. 530-IX. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/530-20#Text> (in Ukrainian).
2. On Amendments to Certain Legislative Acts of Ukraine Aimed at Ensuring Additional Social and Economic Guarantees in Connection with the Spread of Coronavirus Disease (COVID-19): Law of Ukraine of March 30, 2020, No. 540-IX. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/540-20#Text> (in Ukrainian).
3. On Amendments to the Criminal, Criminal Procedural Codes of Ukraine and Other Legislative Acts of Ukraine Regarding the Improvement of Types of Criminal Punishments: Law of Ukraine of August 23, 2023, No. 3342-IX. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3342-20#Text> (in Ukrainian).
4. Hatseliuk V.O. Criminalization of Socially Dangerous Acts During the Validity of the Criminal Code of Ukraine of 2001: The Latest Developments Against the Background of the General Palette of Legislative Decisions. Kyiv, 2021. 228 p. URL: <https://www.osce.org/files/f/documents/a/3/504226.pdf> (in Ukrainian).
5. Zahynei-Zabolotenko Z.A., Melnyk V.M. Violation of Sanitary Rules and Regulations on the Prevention of Infectious Diseases and Mass Poisonings (Article 325 of the Criminal Code of Ukraine): Temporal Problems of Application in Time. *Legal Scientific Electronic Journal*. 2024. No. 4. pp. 521–524. URL: http://www.lsej.org.ua/4_2024/126.pdf (in Ukrainian).
6. Verdict of the Suvorovskyi District Court of Odesa in Case No. 523/19719/19 of October 8, 2020. URL: <https://reyestr.court.gov.ua/Review/92108625> (in Ukrainian).
7. Verdict of the Frankivskyi District Court of Lviv in Case No. 465/6894/17 of March 20, 2017. URL: <https://reyestr.court.gov.ua/Review/72851305> (in Ukrainian).
8. Verdict of the Chervonozavodskyi District Court of Kharkiv in Case No. 646/5136/20 of September 9, 2020. URL: <https://reyestr.court.gov.ua/Review/91419670> (in Ukrainian).
9. Verdict of the Chervonozavodskyi District Court of Kharkiv in Case No. 646/2261/21 of April 7, 2021. URL: <https://reyestr.court.gov.ua/Review/96129474> (in Ukrainian).
10. Nikiforova T.I. Criminal-Legal Measures Applied for Violations of Sanitary Rules and Regulations on the Prevention of Infectious Diseases and Mass Poisonings. *European Perspectives*. 2024. No. 2. pp. 87–92. URL: https://ep.unesco-socio.in.ua/wp-content/uploads/archive/EP-2024-2/EP_2024_2_087.pdf (in Ukrainian).
11. Vozniuk A.A., Cherniavskyi S. S. Violation of Rules and Regulations on the Prevention of COVID-19: Current Problems of Criminal and Administrative Liability. *Legal Journal of the National Academy of Internal Affairs*. 2020. No. 1 (19). pp. 8–19. (in Ukrainian).
12. Mazepa S.O. Criminal Liability for Violation of Quarantine During the COVID-19 Pandemic. *Actual Problems of Jurisprudence*. 2020. Issue 2. pp. 143–149. URL: <https://dspace.wunu.edu.ua/handle/316497/38811> (in Ukrainian).
13. Verdict of the Moskovskyi District Court of Kharkiv of September 27, 2021, in Case No. 643/1308/21. Unified State Register of Court Decisions. URL: <https://reyestr.court.gov.ua/Review/99893075> (in Ukrainian).

Anna DANILOVA

Senior Lecturer, Leonid Yuzkov Khmelnytskyi University of Management and Law

ORCID: <https://orcid.org/0000-0003-0744-5523>

e-mail: a_danilova@univer.km.ua

PROBLEMS OF APPLICATION OF SANCTIONS UNDER ARTICLE 325 OF THE CRIMINAL CODE OF UKRAINE: PROSPECTS IN MODERN JUDICIAL PRACTICE

The paper examines the problems of applying the sanction under Article 325 of the Criminal Code of Ukraine in contemporary judicial practice. Particular attention is paid to the legislative changes introduced during the COVID-19 quarantine, which significantly altered the sanction three times and created temporal problems regarding its validity. The analysis shows that courts predominantly applied minimum fines, with imprisonment or arrest rarely imposed. After the adoption of the Law of 23.08.2023, probation supervision was introduced as a new type of punishment, but its use in judicial practice remains absent. It is emphasized that the specificity of negligent offenses under Article 325, usually committed by individuals due to improper performance of professional or official duties, does not fully correspond to the content of probation programs aimed at socially maladapted offenders. The absence of additional punishment, such as disqualification from certain positions or activities, is identified as a gap in the sanction, since violations of sanitary rules are often linked to the offender's professional duties. The study concludes that the current version of Article 325 creates inconsistencies in criminal liability, undermines legal certainty, and does not ensure proportionality of sanctions to the public danger of the offense. Therefore, it is proposed to urgently adopt a new version of Article 325 of the Criminal Code of Ukraine that would take into account the nature of the offense, international standards of public health protection, and the necessity of adequate criminal law measures for the prevention of particularly dangerous infectious diseases spread.

Keywords: criminal liability, Article 325 of the Criminal Code of Ukraine, sanction, judicial practice, probation supervision, particularly dangerous infectious diseases, COVID-19